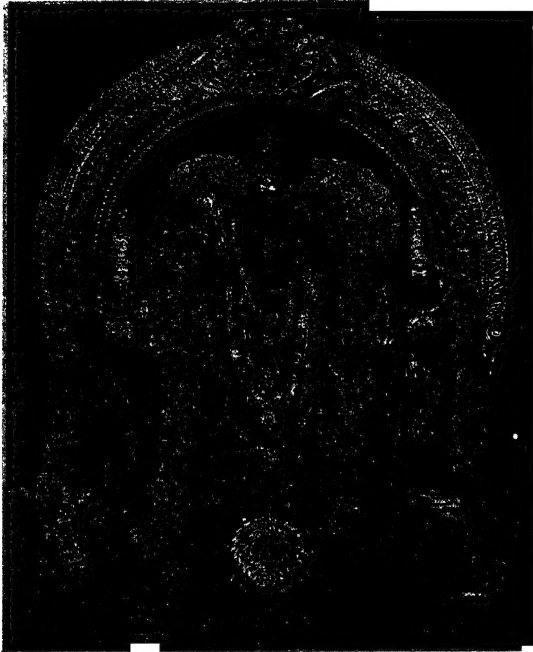


తిరుత్తణి ప్థలపురాణము



ప్రచురణ :-

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దేవాలయము

తిరుత్తణి - 631209

వెల రూ. 2/-

ఓం

తిరుత్తణి క్షేత్ర విసరణము

ర చ న :

శ్రీ పద్మానంద డాక్టరు, చె. రామలింగాచార్య

3 నెహ్రూ గగరు తిరుత్తణి-631209

చెంగల్పుట జిల్లా

ప్ర కా శ కు టు :

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారి దేవస్థానము

తిరుత్తణి - 631209

చెంగల్పుట జిల్లా శమిశనాడు

ప్రథమ ముద్రణ : జనవరి 1987

ధర : రూ. 2/-

ముద్రించినవారు : శ్రీనివాస ప్రెస్, అరక్కోణం రోడ్డు.
తిరుత్తణి - 631209

శ్రీ. ఎన్. ఎస్. రామచంద్రన్. బి.ఎ., బి.ఎల్. నాగపేరంబాక్కం
డెప్యూటీ కమిషనర్ / గౌ. ఆర్. షణ్ముఖం. ఎం.ఏ.ఎస్.

నివాహకాధికారి, ఉపయుక్తాధికారి (ఫిట్ ఫర్ స్పో.

శ్రీ. పు. బ్రహ్మణ్యస్వామివారి. శ్రీ. ను. బ్రహ్మణ్యస్వామివారి
ధేవస్థానము, తిరుత్తణి. ధేవస్థానము, తిరుత్తణి.

తిరుత్తణి క్షేత్ర మహాత్మ్యమును. ఇచట వెలసి కరుణపాలించు
శ్రీ ను. బ్రహ్మణ్యస్వామి వారియొక్కయు మహిమను చెప్పతరము
కానిది. పురాతనమైన ఈ మహాక్షేత్రము ప్రస్తుతము చాల ప్రసిద్ధిచెంది
లిక్షలాది భక్తజనులు విచ్చేసి, స్వామివారిని దర్శించి, సంతోషించగల
స్థితి, బహుశ్రమముగాను. ఆశ్చర్యపడు తీరుగాను అభివృద్ధిచెంది
దినక్రమేణ వ్యాప్తి నొందుచున్నది. ఇటీవలి పరిస్థితిలో ఈ క్షేత్రపు
గొప్పదనము. మహాత్మ్యము. చారిత్రక ప్రశస్తి, మతయు, ఇందుకు
చెందిన సమాచారములు మొదలగువానిని వివరించి విశదపఱచగల
పుస్తకము ఒకటి వింశయు ఆవశ్యకమై యుండినది.

..తిరుక్కోయిల్ ..— అను తమిళ మాససంచిక యొక్క
పత్రికాధికారియైన కీ. శే|| న. రా. మురుగవేల్. ఎం.ఏ., ఎం. ఓ. ఎల్ .
గారు “తిరుత్తణిగై. తలవిళక్కం” — అను విన్న పొత్తమును సులభ
గ్రాహ్యమును, మధురమగు నడకలోను, మిక్కిలి ఆందముగ తమిళ
భాషలో రచించి యొనగినదానిని 1987 నెం||లో ముద్రించి ప్రకటించ
డమైనది. అదే విషయ సేకరణను ప్రస్తుతము తెలుగులో తొలిసారిగా
ముద్రించి, ప్రచురించుటనుగూర్చి మిగుల సంతసించుచున్నాను.

ఈ పొత్తమును తమిళము నందు రచియించి సహకరించిన
గ్రంథకర్త. కీ. శే|| శ్రీ న. రా. మురుగవేల్ గారిని తెలుగుభాషలోనికి
అనువాదమొనర్చి ఒకరిన తిరుత్తణి వాస్తవ్యులు శ్రీవిద్యానందులను

డాక్టర్, డి. కామలింగాచార్యులవారికిని. దీనిని తెనుంగున ముద్రించుటకై
 ధన్యుడో అనుమతికొసంగిన చెన్నపురిలోని దేవాలయ ధర్మదాయ
 శాఖ పరిపాలనాధికారి శారెన శ్రీ క. సుందరయ్యార్తి ఐ.ఎ. ఎస్.,
 గార్లకున్ను ఈ గ్రంథమును ముద్రించి యిచ్చిన తిరుత్తణి, శ్రీనివాసా
 ప్రెస్ నిర్వాహకులు శ్రీ కె. జయరామన్ గారికిని మా మనఃపూర్వక
 వందనములు అర్పించుటేగాక. మే మెంతయు కృతజ్ఞుల మనుట
 తెలిపించుకొనుచున్నాము.

ఈ గ్రంథమును తెలుగులో ముద్రించి ప్రకటింపగల భాగ్యము
 మాకు కలిగినందులకు శర్యేశ్వరుడైన తిరుత్తణి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య
 శ్వరస్వామి వారికి శిరసానమ్రు లొనర్చెదము: శ్రీన్యామివారి చతురైలరును
 ఈ గ్రంథముకొని, చదివి తథింతులు గావుత

(వ్రాలు) ఎన్, ఎస్, రామచంద్ర

4-3-1987

తిరుత్తణిక్షేత్ర వివరణ

ఉని

తిరుత్తణియను సుబ్రసిద్ధ సుబ్రమణ్య క్షేత్రము చెంగల్పట్ట జిల్లాలో, చెన్నపు నుండి బొంబాయికి పోవు ఇనుపదారి మధ్య, అరక్కోణం జంక్షనుకు ఉత్తరముగ 13 కిలోమీటర్ల దూరమందును చెన్నపట్టణము నుండి వాయవ్యముగా 84 కి.మీ. దూరమందును ఉన్నది. ఇది తొండమండలమున నుండునట్లు తమిళగ్రంథములు చాటుచున్నవి.

తొండమండలమునకు రాజధానిగనుండిన కాంచీపురము ఇందుకు దక్షిణమందును; విరించిపురము, వళ్ళిమల, చోళింగపురములు పడమటను తిరువాలంగాడు తూర్పునందును; తిరుపతి, కాళహస్తి క్షేత్రములు ఉత్తరమందును చుట్టు ప్రక్కలనుండగ, వానికి మధ్య ఈ తిరుత్తణి క్షేత్రము వెలసియున్నది.

పురాతన తమిళగ్రంథములందు తమిళనాటికి తిరుపతి క్షేత్రమును ఉత్తరపు సరిహద్దుగను గుర్తింపబడియున్నది. కాని, ప్రస్తుతము ఈ తిరుత్తణియే తమిళనాడునకు ఉత్తరపు సరిహద్దు అయి విలసిల్లుచున్నది.

తిరుత్తణి :

శ్రీ కార్తికేయుడను సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దేవతలయొక్క కష్టములను సోగొట్టుటకై శూరుడగు శూరపద్మనితో చేసినట్టిపోరున్నా, వల్లదేవిని పెళ్ళాడుడకై బోయకులజాలతో వేడుకకై చేసిన చిన్న పోరున్నా ముగిసినతర్వాత, శాంతించి అమరినట్టి స్థానము కాబట్టి, దీనికి తణిగై (శాంతిపురి) అనుపేరు అమరినది. దేవతల భయము శాంతించిన చోటు; భక్తులయొక్క వంతలు, చింతలు, దరిద్రాదులు శాంతింపజేయు స్థలము; మనులయొక్క కామాద్యరిషడ్వర్గముల శాంతింపజేయు క్షేత్రము అగుటచేతను దీనికి “శాంతిపురి” అని పేరున్నా ఈ స్థలమునకు కలదు.

మఱియు “తణిగ” అను మాటకు మన్నించుట లేక ఓర్పుట యనియు ఒక అర్థము కలదు. అందుచే భక్తులయొక్క తప్పులను పాపములను ఓర్చుకొని మన్నించి, కరుణజూపు స్థలముగాన, తిరుత్తణి అను అర్థముచేయుట పొసగును.

తిరుత్తణి నగరము :

తిరుత్తణి ఒక చిన్న నగరమే ఐనను శ్రేష్ఠమైనది. నగర మధ్యమందే ఇనుపదారి అమరియున్నది. ఇచ్చట ఇనుపదారి ఉత్తర దక్షిణముగా నమరియున్నది. నగరమునకు ఉత్తరమున “నందియేలు” అనునొక చిన్ననది యున్నది. తూర్పున కొన్ని ప్రభుత్వకార్యాలయ ములు ఉన్నవి. నగరమున ప్రభుత్వోన్నత పాఠశాలయున్నది. పడమట తిరుత్తణిలోనే శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామిలవారి ఆలయము ఉన్నది. ఈ నగరపు తూర్పు విభాగమునకు ‘దిగువ తిరుత్తణి’ అనియు, పటమటి విభాగమునకు ‘ఎగువ తిరుత్తణి’ అనియు పేర్లు. ఇనపదారికి పశ్చిమమండు బజారు వీధి యు న్నది.

నగరమునకు ఉత్తరమున తిరుపతికిపోవు రహదారికి నెరుతి మున చోళింగపురమును, దక్షిణమున అరక్కోణము—కంచీకిపోవు పోవు దారియు ఉన్నవి. చోళింగపురం రహదారికి ఉత్తరముగను ఇనుపదారికి పడమటగను ఒక చెరువు కలదు. నగరమునంటి దక్షిణ పార్శ్వమున మంచినీటిగుంటయను తామరగుంట ఒకటి యున్నది. ఇందుండియే ముందీనగరమునకు నీటి సరఫరా జరుగుచుండెను, ఐతే ప్రస్తుతము నీటితొట్టి కట్టబడి ‘అటంగుళము’ అనుచోటు నుండి పంపులద్వారా ఆ తొట్టిని నిడించి, అందుండి నగరమంతటికిని నీటి సరఫరా చేయబడుచున్నది. ఈ తిరుత్తణి నగరమే తిరుత్తణి తాలూకాకు ప్రధానపట్టణము; ఇవియే పంచాయతీ సమితియుకూడ. తిరుత్తణి మతం గ్రామం. నల్లగుంట. అమృతపురం, (ఎగువ తిరుత్తణి) అను ఊళ్ళున్నూ చుట్టు పట్లగల గ్రామపంచాయతీలును ఇందు చేరి యున్నవి. ఈ పంచాయతీ యూనియన్ నందు. ఇందలిజనాభా సుమారు ముప్పైయైదు వేలు. నగరమందు విద్యుత్తు సరఫరా చేయబడియున్నది.

తిరుత్తణిలో ఆయా తెగవారికి చెందినట్టి ప్రత్యేకించబడిన సత్రములు సుమారు 300 కలవు. కృత్తిక మొదలగు ముఖ్యమగు దినములలో సత్రములన్నియు జనసమ్మర్దము కలిగియుండును. పెళ్ళిళ్ళు, ఉపనయనములు. అన్నదానము మొదలగు కార్యములు ఈ సత్రములందు జరుపబడుచుండును. ఉత్సవాదులు లేనట్టి సందర్భములలో ప్రయాణీకులు, యాత్రీకులున్నూ బసచేయుటకు కావలసినంత

నలవవతి ధారాశముగ నుండును. శిలాపరివేష్టిత మగుటచే తిరుత్తణి కొంతవేడిమి (ఉష్ణోగ్రత) అధికముగనే ఉండును. ఐనను, చుట్టుపట్ల గ్రామస్థులు అమ్ముటచేత పాలు, పెరుగు, కూరకాయలు మొదలగు వస్తువులు ధారాశముగ లభించుటచే జనసమృద్ధము ఎక్కువగ నుండును ఇచ్చటగల కార్తికేయుని దేవాలయము యొక్క ప్రాముఖ్యతచేతనే ఈ నగరమునకు పలువిధముల గొప్పదనము కలిగించుచున్నది.

తిరుత్తణి కొండ :

ఈ క్షేత్రమునగల కొండమీద శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి వెలసి యున్నారు. ప్రత్యేకమగు శిలాగ్రమున గుడి తూర్పు ముఖముగ అమరియున్నది.

శ్రీవాసు వెలసియున్న కొండకు ఇరుప్రక్కలందును పర్వత శ్రేణులు వ్యాపించియున్నవి. ఉత్తరమునగల పర్వతము కొంచెము తెల్లగనుండుటచేత దానికి 'బియ్యపుకొండ' అనిపేరు. దక్షిణమందు గల కొండ ఇంచుక నల్లగనుండుటచే దానికి 'గానుగపిండికొండ' అని పేరుగలదు.

రైలుమార్గ నిలయము (రైల్వేస్టేషన్) నుండి సుమారు 1 కి.మీ. దూరమున స్వామివారికొండ చతీయ కలదు. ఈ చతీయకు తూర్పున "శరవణ తీర్థము" లేక "కుమారతీర్థము" అను పెద్ద కోనేరుగలదు. యాత్రీకులును, భక్తులును, బహుశః ఇందే స్నానమాడెదరు. ఈ తీర్థము చుట్టుపట్ల పలు మఠములు కలవు. కావున ఈ చోటునకు 'మఠం గ్రామము' అని పేరు. ఈకోనేటికి నైఋతి దిశమున స్వామివారి కొండ చతీయ కలదు.

కోనేటికి తూర్పుగట్టున నిలిచి పశ్చిమాభిముఖముగ చూచినచో ఈ కొండవలయాకారముగ నుంచబడిన ఒక (మాల) దామము వలెను. మూడు ఆకారములను ధరించిన పరాత్పరుని వలెను. మూడుకొండలు కానవచ్చును. అయ్యది నేత్రపర్వముగ నుండును. అందుచేతనే 'అందమగు తిరుత్తణి కొండ' యని శ్రీ అటణగిరినాథస్వామి తమ కీర్తనలలో శ్రీ స్వామివారి కొండనుగూర్చి కీర్తించియున్నారు. కార్తికేయునికి ఈడైన దైవము అన్యము ఒకటిలేనియట్లే తిరుత్తణికి సామ్యమైన క్షేత్రము వేటొండులేదు అనవచ్చును.

శ్రీ వెలయుటలోను — సిరియందమునను
వేవిధముల దుద్ది విధ సమర్థతను
కరుణయందును తన్నొ కరు పొగడంగ
ముంగని నుపమించి — మొనసి చెప్పుదురు.

శ్రీవలే దేవితో — చెలఁగి యాడు తల
మవు, పొగడ్తను గన్న — మహిమాన్విత మగు
చిరుతన పురమునె - చెప్పుదురు యమ
గరిమతో ముందుగా - కడమ చోటులకు.

(తమిళంలో - తణిగపురాణము)

తిరుత్తణి గుడియొక్క పురాతనప్రసిద్ధి :

తిరుత్తణి దేవాలయము చాలా పురాతన ప్రసిద్ధి పొందినది.
శ్రీ సుప్రస్థానస్వామియొక్క భక్తశిఖామణు లలో అగ్రగణ్యులైన
ప్రపుట దేవరాజు అను రాజకాలమున నుండినవారగు శ్రీ అరుణగిరి
నాధుడు గిరి తిరుప్పగళ్ పాటలు మూలము గా ఈ స్థలము ను ఎక్కువగా
పొగడియున్నాడు. అంతచే 1600 సంవత్సరములకు ముందే ఈ
స్థలమున్నూ దేవాలయమున్నూ ప్రఖ్యాతిగాంచి వెలసియుండెనని
తెలియవచ్చుచున్నది.

అంతేకాక, నేటికి నుమారు 900 సంవత్సరములకు మునుపు
మనుచుండిన కచ్చియప్ప శివాచార్యులు తమ స్కందపురాణము నందు
“పూవులలో తామరవలెను, నదులలో గంగను పోలియు, క్షేత్రములలో
కాంచీ నగరము నకు సాటిగా, కొండలలో మేలై వెలయునది తిరుత్తణి
కొండ” అనియు లోకమున కొండలు అనేకములుండియు శివుడు
తైలాసమునే కోరుకొనినట్లు శ్రీ కార్తికేయుడు తిరుత్తణి కొండను
ఎక్కువగా కోరుకొని అచ్చటనే సంతోషముగ నివాసము ఏర్పఱచుకొని
విలసిల్లుచున్నాడు, అనియు, దీని శ్రేష్ఠత్వమును గూర్చి కీర్తించి
యున్నాడు.

పూలలోన కమల — మొకటి మేలేనట్లు

చాలు నదుల గంగ — సరితు సాటి

తలములందు కాంచి - తలమున కీడుగా

వెలవులందు చిరుత - ణి యగుమేలు.

మందరమ్మ ఉండ - మచ్చమేరు వుండగ
 వుడు వెండి కొండ - జేరి నట్లు,
 మందరమగు కొండ - లంచు నీ భువిలోన
 ఇదియ కొండ నాకు - ఎంతో ముదము

(తమిళ స్కందపురాణము)

పైగా, ఇచ్చట అపరాజిత వర్మ (క్రి. వె. 875-893) అను రాజు శాసనమునందును, మొదటి పరాంతక చోళుడు (క్రి.వె. 907-953) కాలపు శాసనముననుకనబడుటచే నేటికి 1200 సంవత్సరములకుముందుగానే ఈస్థలము పల్లవ చోళరాజులచేత కీర్తింపదగిన మహాత్వమును కలిగియుండెనని చక్కగా బోధపడుచున్నది.

ఇప్పటికి 1300 సంవత్సరములకు పూర్వము జీవించుచుండిన తిరునావుక్కరసర్ అను భక్త శిఖామణి తనయొక్క "తిరుత్తోడగం" అను కీర్తనలలో "రాలుండు చెంగల్వ-రాయనగట్టు" అని తిరుత్తణిని గుఱించి సూచించియున్నాడు. దేవేంద్రుడు ఇచట సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని నీలోత్పలమును చెంగల్వపూలతో అర్పించినట్లుగా స్థలపురాణము కలదు. అందుచేతనే దీనిని ఆయన వేయివిధముగ పొగడియున్నాడు. ఇందుచే సుమారు 1500 సంవత్సరములకు పూర్వమే అనగా తిరునావుక్కరసర్ నకు ముందుకాలమందే తిరుత్తణి ప్రసిద్ధమగు కీర్తి గాంచిన గొప్పపుణ్య క్షేత్రముగా విలసిల్లుచుండెడిది, అను యదార్థము చక్కగా తెలియుచున్నది.

ఈ స్థలముయొక్క మాహాత్మ్యము :

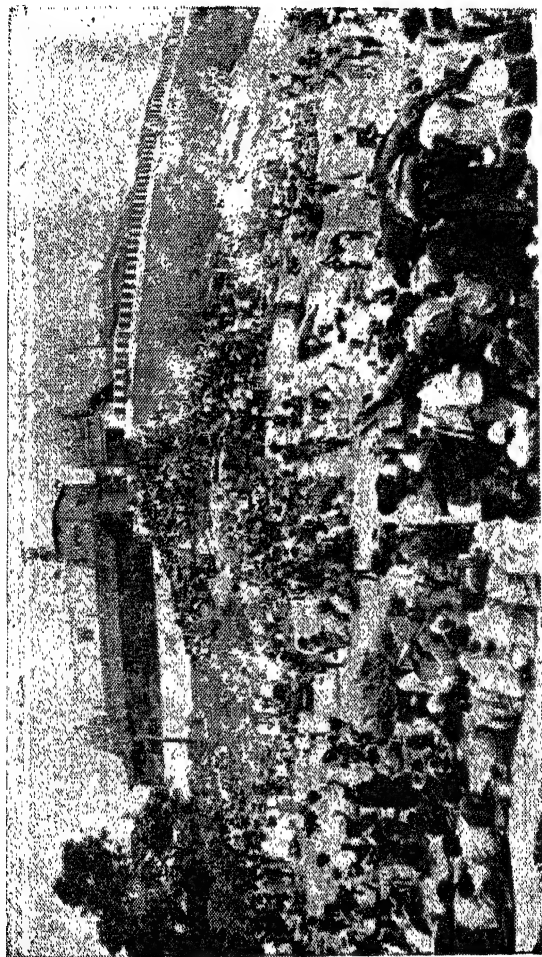
తమిళనాటగల ప్రజలు ఎక్కువగా ఆశించి కొలుచునట్టి దేవుడు శ్రీకార్తికేయుడను మురుగప్పైరుమాళ్ళు, కలియుగమున ప్రత్యక్షుడై మని ప్రసీద్ధిచెంది, భక్తులందఱికిని శ్రీస్వామివారు తన కరుణను ప్రసాదించి పాలించుచున్నారు. 'మురుగా' అనగానే తమిళుల మనసంతయు ద్రవించును. శ్రీవారియెడ వారికి అపారమగు భక్తియు, ప్రేమయు కలవు.

శ్రీ సకంధు (కార్తికేయనకు ముఖ్యమైన రోజులగు కృత్తిక, వృషభి, విశాఖ మొదలగు దినములలో వ్రతముపూని లక్షోపలక్షలాదిగ జనులు శ్రీవారిని సేవించుచుదురు. వీరియొక్క ఆలయములన్నియు ప్రార్థనాస్థలములగు దివ్యస్థలములుగా నెంచబడుచున్నవి. పాదీన కాలమండలియు, కార్తికేయుని తపసులు భక్తిపూర్వకముగ సేవించి కీర్తించి వచ్చుచున్నారు. ఇప్పటికి సుమారు 5000 సంవత్సరములకు పూర్వము ఉండినట్టి “తొల్కాయం” అను తమిళ గ్రంథమునందు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యుని గుఱించి వ్రాయబడియున్నది.

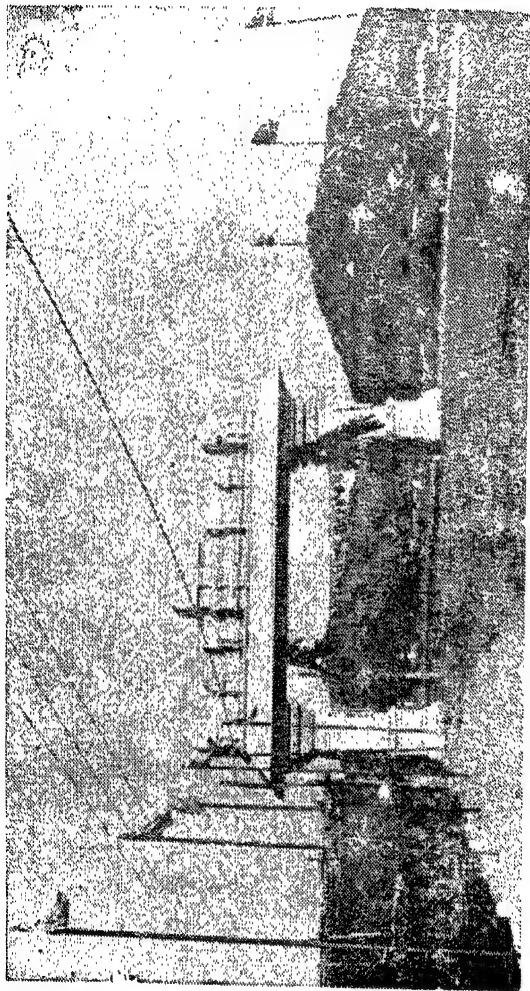
మఱియు, సంఘకాలపు (సుమారు 2000 సంవత్సరములకు పూర్వము) కవిగానుండిన “నత్కిరుడు” అను తమిళ వాగ్గేయకారకుడు శ్రీ స్వామివారిని గురించి “తిరుమురుగార్థప్పడై” అను శ్రేష్టమైన స్తోత్రగ్రంథమును వ్రాసియున్నాడు. అందులో తిరుప్పరంకుండ్రం, తిరుప్పీరలై వాయ్, తిరువావినకాకుడి, తిరువేరగం, కుండ్రుదోరాడల్ పళముదిర్నోలై అను ఆఱుస్థలములను శ్రీమరుగగన (సుబ్రహ్మణ్యుని) “ఆఱుపడై వీడు” లని శ్రేష్టములుగా చెప్పబడుచున్నవి. వీనిలో కుండ్రుదోరాడల్ అనునది శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యుడు వెంచేసియున్న కొండల నన్నింటిని గుఱుతించునవెయైనను తిరుత్తణినే ప్రత్యేకించి రెండవదిగా గుఱుతించబడియున్నదని విద్వాంసుల అభిప్రాయము.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి తన క్రియాశక్తియగు దేవసేనను తిరుప్పరంకుండ్రంలో పెళ్ళాడినట్లు, తిరుత్తణిలో తన ఇచ్చాశక్తియగు వల్లదేవిని పెళ్ళాడి సంతసించి మారుర్యముగా వెలసి కరుణపాలించుచున్నాడు. తిరుత్తణియొక్క గొప్పతనమునకు ఇదియే ముఖ్యకారణము అగును. పాంబర్ శ్రీ కుమారగురుపరస్వామి, వడలూరు రామలింగ స్వామి, కందప్పయ్యదేశికర్, కచ్చియప్పము నీళ్వరుడు, కచ్చియప్ప శివాచార్యుడు, అరుణగిరినాథుడు మొదలగు గొప్పగొప్ప భక్తిశిఖావణులు ఎల్లరును తిరుత్తణి కుమారస్వామినే ఎక్కువగ విశేషించి కీర్తించి యున్నారు.

పలులక్షోపలక్షలకొలది జనులు తిరుత్తణి సుబ్రహ్మణ్యుని తమకు కులదైవముగాని సేవించి ఎన్నోమేళ్ళుపొంది వచ్చుచున్నారు.



పల్లెటూరు పుష్ప వ ర్థో గుడికి పోవు వ్యూహ



కోండ్లపాటి పోలవరాధిపతి ప్రాకారము (హైల్ బుల్)

అడి (అషాడ) కృత్తిక రై (పౌష్య) కృత్తిక మాఘ (మాఘమాస) కృత్తిక మున్నగు షష్ఠేషదినములలో అనేక లక్షాదిజనులు పూలకావళ్ళు పాలకావళ్ళు మొదలుగాల ప్రార్థనలను ఇచ్చట స్వామివారికి చెల్లించు కొందరు ప్రతి సంవత్సరమందును డిసంబరు నెల 31 వ తారీకు జనవరి ఒకటో తారీఖునాడు ఇచ్చట స్వామిభక్తులు తందోపతండములు గుమికూడి భజనలు సలిపి స్వామిదర్శనము చేసికొనిపోవుచుందురు.

తిరుప్పగళ్ వల్లించ — నెంచువారడు గూడు

తిరుతణి వాసియో — పెరుమాళ్ళు

అని అరుణగిరినాథుడు కీర్తించియుండునందుకు తగినట్లు వందలకొలది తిరుప్పగళ్ సభవారు, తిరుప్పగళ్ పాటలు సాడుచు, స్వామివారి నామకీర్తనలు చేయుచురాగా, పలులక్షలకొలది జనులు కొండమీదికెక్కి స్వామిని దర్శించి ఆనందించుచుండు వేడుక భక్తి విహీనులైనవారికి సైతము భక్తి కలిగించునదిగ పొడసూపును; వారును స్వామియొక్క అనుగ్రహముచే అనేక మేళ్ళను పొందియుండుట గ్రహించియే ఉందురు. అటులు నుబ్రహ్మణ్యస్వామి అనుగ్రహముచే వ్యాధులు తీరినవారు, మనోవ్యధలు తీరినవారు, అనేకములగు కోరికలు ఈడేరినవియు, శ్రీస్వామివారి అనుగ్రహము నిజమూగా కలిగియుండుటచేతనే, దేశమందు నలుమూలలనుండియు, ప్రతిదినము వేలకొలది జనులు ఈ దేవాలయమునకువచ్చి నుబ్రహ్మమణ్యుని దర్శించి సంతోషముగ పోవుచుందురు. తమిళనాటగల వేలకొలది క్షేత్రములలో మిక్కిలి కీర్తిపొంది, ప్రఖ్యాతినొందియున్న దేవాలయములందు తిరుత్తణి తలమానకముగ విరాజిల్లుచు, దినదిన ప్రవర్ధమానమగు చున్నది.

క్షేత్రగంధములు :

తిరుత్తణియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును పొగడి కచ్చియప్పళివాచాత్యుల వారు తమచే విరచితమైన స్కాందపురాణమునందును, కందప్పదేశికులు తమ తణికాచల పురాణమునందును గొప్పగా కీర్తించియున్నారు. అరుణగిరినాథులు ఈ స్థలమును శీరి కీర్తనలతో పొగడి పాడియున్నారు

పిలువబడుచున్నది. అది తప్పు. వీరాట్టానం అనుట శివుడు చేసిన వీరకృత్యములను గుఱివించగల వీరాట్టాహాస క్షేత్రాష్టకము అనెడి ఎనిమిది దేవాలయములనే చక్కగ సూచించునవిగ నున్నవి. పరమేశ్వరునకు ఓంకారోపదేశము చేసిన స్థలము వీరాట్టాహాసేశ్వరుగుడికి ఎదురుగ నందియేటి దక్షిణపు గట్టున. ఆఱుముగస్వామి దేవాలయమును పేర పిలువబడుచున్నది. ఇవటగల ఆఱుముగస్వామివారే కొండపైగల ఉత్సవమూర్తి యని కర్ణపరంపరగా అనుకొనుట తెలియుచున్నది.

మహావిష్ణువు : తిరుత్తణిలో స్వామిని సేవించి తారకాసురునిచే హరించబడిన తనయొక్క చక్రము, శంఖము మొదలగు వానిని విష్ణువు తిరుగపొందెను. ఆయన కల్పించిన "విష్ణుతీర్థము" కొండ మీద దేవాలయమునకు పశ్చిమభాగమునందు ఉన్నది.

రామభద్రుడు : ఇచ్చట స్వామివాడిని సేవించి. రావణుని జయించగల అస్త్రాదులను పొందుటతోబాటు. రావణుని జయించి తిరిగి వచ్చునమయమున మరల కుమారస్వామిని సేవించి శివజ్ఞానమును పొందెను. రావణుని చంపి విజయముపొంది వచ్చినందుచేత ఇవట గల రామునికి "విజయరాఘవపెరుమాళ్ళు" అనుపేర వెలసియున్నాఁడు. విజయవల్లివమేతదగు శ్రీవిజయరాఘవపెరుమాళ్ళుగుడి ఆఱుము గస్వామి గుడికి చేరువనున్నది; అనగా, ఒకే ఆవరణమునందు ఆఱుముగస్వామి గుడికి దక్షిణమునందున్నది.

బ్రహ్మదేవుడు : తిరుత్తణిలో బ్రహ్మదేవుడు నుబ్రహ్మణ్యుని సేవించి నృప్తిసామర్థ్యమును పొందెను. మఱియు శూరపద్ముడను రక్కసునిచే అపహరించబడిన తమ సంపదలను స్వామియొక్క దయచే మరల పొందగలిగెను. చదువుల తల్లియగు సరస్వతీదేవియు ఇవట నుబ్రహ్మమణ్యస్వామిని సేవించినది. కూర్చున కొండచతీయ నుండి కొండనొక్కిపోవు మార్గమధ్యమున సగము దూరములో కొండ మెట్లకునుపమీపముననే ఉత్తర దిశలో బ్రహ్మదేవుడు కల్పించిన బ్రహ్మతీర్థము ఉన్నది. ఇది "బ్రహ్మదొన" యని వాడబడుచున్నది. దీనికి దక్షిణమున "బ్రహ్మదేవాలయము"నున్నది.

ఇటుల, ఈ స్థలమున ఈశ్వరుడు, విష్ణువు బ్రహ్మదేవుడు అని ముగ్గురు మూర్తులును సేవించి తరించిన చరిత్ర సంఘటనము.

చరిమలనుత నాథు — తల వాణినాథు

దెలిమి లచ్చిమగడు — గొలిచెడి వేల.

అని అరుణగిరిదాదుడు తన "తిరుప్పగ" తను కీర్తనలలో (261) ప్రశంసించి కీర్తించియున్నాడు.

ఇంద్రుడు: దేవలోకమునుండి కూరపద్మస్థితి అపహరించబడిన శంఖనిధి. కామదేనువు చింతామణి. కృతరువు మున్నగు సంపదలను క్రమ్మరపొందగోరి. ఇంద్రుడు ఇచట సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారిని పూజించి కొలిచెను. తిరుత్తణికి దక్షిణదిశనున్న ఒకదొనలో నీలోత్పల వల్లులను నాటించి, వానిని పెంచి అందువూచిన పూలజేత ఉదయ మధ్యాహ్న సాయం సమయములందు త్రికాలపూజలను శ్రీవారికి ఇంద్రుడు జేయుచువచ్చెను. అప్పుడు తన తపము నిర్విఘ్నముగ కొనిసాగుటకై తొలుతనొక వినాయక ప్రతిష్ఠజేసిన వినాయకునకు "చెంగల్య వినాయకుడు" అనిపేరు. అతనిచే ఏర్పాటుజేయబడిన నీలోత్పలదొనకు "ఇంద్రనీలోత్పలదొన" యనెడి పేరుతో ఒక పుణ్య తీర్థముగా స్వామివారిదేవాలయమునకు దాక్షిణద్వారమునకు ఎదురుగ నున్నది. దీనినే కల్లారతీర్థ — "కల్లారతీర్థము" అని వ్యవహరించబడు చున్నది. ఈతీర్థములోని నీటితోనే నేటికిని స్వామివాః అభిషేకమునకు పాకకాలకు, పూజలకును ప్రత్యేకించి శ్రేష్ఠమైనదిగ పరిగణించబడు చున్నది. అందుచే ఈ తీర్థమును దూరము నుండియే ముట్టుకొనవలెను కాని, అన్యథా ఉపయోగించకాదు. ఇంద్రునితోనహా దేవాదులందఱు వచ్చి స్వామిని నేవించినదానిని గూర్చి

'దివిజులు కొలిచిన - తిరుతణి పొన్నదం' (303) అనియు

'దేవత తెచ్చిన - తిరుతణి క్షేత్రము' (311) అనియును

తిరుప్పగ్గో కీర్తనలలో అరుణగిరిదాదుడు పొగడియాడుట అందఱికిని తెలిసినదే.

నందీశ్వరుడు : పతి, పతు, పాశము అనియును ఈశ్వరుడు జీవుడు పాశము అనియు త్రిపుటని గూర్చి బోధించు తెవనద్దాంచె దర్శనములనుగూర్చి ఇచ్చట సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారిని కొలుచుటత

నందిశ్వరునకు ఎటుకపఅచబడెను. అతనికొఱకు శ్రీ నుబ్రహ్మణ్య స్వామి రావించిన 'శివతత్త్వామృతము' అను ఏఱుఇపుడు 'నందియేఱు' అనబడుచున్నది. శ్రీవారి కఱుణ అనుగ్రహములు కలిగిన గుహ 'నందిగుహ' అని వ్యవహరించబడుచున్నది.

వాసుసర్పము:-

దేవతలు పాలవముద్రమును మడించినపుడు మంధర పర్వతమును కవ్వముగను, వాసుకి అను పామును త్రాడుగను చేకొని చిలికిరి. అట్లు చిలికినపుడు వాసుకిశరీరమునందు పలుగాయములు, వ్రణములు కలిగి. అందువలన చాలబాధపడెను. అతడు ఒక దొనలో ప్రతిరోజూ స్నానముచేసి, షణ్ముఖస్వామిని సేవించినందుచేత ఆ బాధలు తొలగిపోయెను, వాసుకి స్నానమాడినదొన 'వాసుకిదొన' అని పేరుగాంచినది.

ఆదిశేషుడును ఆతే సేవించి స్వామివారి అనుగ్రహము పొందెను. ఆదిశేష తీర్థము విష్ణుతీర్థమునకు పశ్చిమమున కొండ మెట్లదారికి దక్షిణమున ఉన్నది.

అగస్త్యమహాముని:-

వీరు ఇచట స్వామివారిని కొలిచి తమిళత్రయ పాండిత్యమును పొంది. శివజ్ఞానబోధయును పొందెను. ఆయన నిర్మించిన 'అగస్త్య తీర్థము' ఆదిశేషతీర్థమునకు ఆగ్నేయముననున్నది.

నారదముని:-

నారదమునీశ్వరుడు భక్తిజ్ఞానములందు మిన్నయెఱున్నను ఆయనకున్న పలు సంశయములుకలిగెను. తన సందేహములుతీరి జ్ఞానము బోధపడుటకొఱకు నారదుడు ఇచట స్వామివారిని సేవించి వాని అనుగ్రహము పొందెను. ఆయన ఏర్పఱచిన తీర్థము 'నారదతీర్థము' ఇది అగస్త్యతీర్థమునకు తూర్పునందు ఉన్నది.

సప్తబుధులు:-

సప్తబుధులు అనబడు వశిష్టాదులగు ఏడుగురు ఋషులున్ను ఇచట నుబ్రహ్మణ్యస్వామివారిని పూజించిరి, వారు పూజించినచోటు

కొండయొక్క ఆగ్నేయమున అమరియున్నది. బారు ఏర్పడిన ఏడు దొనలున్ను. కన్యకః గుడియున్న ఇచ్చట కలవు. ఈ స్థలమును 'ఏడు దొన' అనియు. 'కన్నికలగుడి' అనియు వ్యవహరించబడుచున్నది. దట్ట మగు వనములతో నిబిడమై పచ్చదనముతోను. చల్లదనముతోను గూడినదై ఎండ పోకనిదై ప్రశాంతమగు చోటుగా అలరారు ఈస్థలము తపమునకు ధ్యానమునకు ఎంతయు తగినదిగా ఉన్నది.

తాపను బుద్ధినిగణా - లగమదుయత పుష్ప
మపచయకబును చేసి - యర్పించు తిరుతణి - (266)

అని ఆరుణగిరివాడు తన కీర్తనలలో నప్తులు పూజించుటను గూర్చి కీర్తిించియున్నారు.

కుమారదేవుడు:-

కుమారస్వామియను శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామియే ఇచట తన తండ్రియగు పరమేశ్వరుని పూజించతలచెను. అందుచే తిరుతణి కొండపై తన నివాసమునకు ఈశాన్యభాగమున ఆ ప త్న హా య వినాయకుడను గణేశుని స్థాపించి మొట్టమొదట పూజించుకొని తర్వాత శివలింగ ప్రతిష్ఠచేసి వరుసగా సేవించెను. అప్పుడు శివుడు అతనికి అనుగ్రహించి "జ్ఞానశక్తి" అను కుంతమును (ఈటె) ఇచ్చెను. అందుచే ఇచ్చటగల స్వామివారికి "జ్ఞాన శక్తిదరుడు" అని పేరు వచ్చినది. ఇచ్చట శివలింగమునకు "కుమారేశ్వరుడు" అని పేరుకలదు కుమారలింగేశ్వర నన్నది రెండవ ప్రాకారమందు ఉత్తరమున అమరి యున్నది. కుమారేశ్వరుడు శివునకు అభిషేకము చేయుటకు తెచ్చినట్టి తీర్థమే "కుమారతీర్థము" లేక "శరవణతీర్థము" అగును. అదియే కొండ చరియయందుగల కోనేరు. సుమారు 200 సంవత్సరములకు ముందుండిన కశ్యప మునీశ్వరుని కాలమునందుకూడ ఈకోనేరుమిక్కిలి శ్రేష్ఠముగా పొగడియుండుట ప్రమాణమగును.

ఎన్ని పంతలనైన - నన్నిటిం బోకార్పు

చెన్నగు శరహణ - చెలువున నీరాడు -

అని వాడుకూడ కీర్తిించియుండుటను "తణిగెయార్డుప్పడై" అను భక్తి గీతములలో శరవణప్పొయ్యగై అను కుమారతీర్థమును గూర్చి

కిర్తింవియున్నారు,

సేవించువిదానము

చెరుతనికి పోవు భక్తజనులు కొండ క్రిందనుండు కుమార తీర్థమున స్నానమాడి పరిశుద్ధులై పొడి (మడుగు) వస్త్రములను ధరించి విభూతి రుద్రాక్షలు మొదలగు శివ చిహ్నములను ధరించి భక్తితో కొండను ఎక్కవలయును. అట్లుమెట్లెక్కిపోవునపుడు తమకు వీలునుబట్టి తిరుప్పగళ్ కీరనలను రాగయుక్తముగ పాడుచు పోవలయును. కొండమీదికిపోయి తర్వాత తూర్పు ప్రాకారమునగల భక్తజన్తంభ వినాయకుని మణియు ఐరావతమును దర్శించుకొని పిమ్మట దక్షిణప్రాంతమునగల ఇద్రసీల దొనను దర్శించుకొని, అట్లుపై ఆలయమును ప్రవేశించి ఆపత్నహాయ వినాయకుని చేరునున్న వీరబహు మొదలగు నవవీరులను కుమారలింగేశ్వరుని దర్శించి తరువాత మూలస్థానమునగల జ్ఞానశక్తిధరుడను సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని దేవసేన వళియమ్మబార్గను సేవించవలయును. సన్నిధిలోగల సరుస దేవ విగ్రహములను దర్శించి సేవించుకొవలయును, శ్రీవారి సన్నిధిలో విభూతి కుంకుమ ప్రసాదములను ఇచ్చటేగాక, ఇచ్చట “శ్రీవారి మెయిపూత” యను గ్రంథముకూడ ఇవ్వబడును. తణికాచల కుమార స్వామి విగ్రహమును చక్కగా గమనించి చూచినచో తొమ్మునందు కొంత పలముగా కనబడును. తారకానురుడు విష్ణువద్దనుండి అపహరించిన “సుగర్భన” మను చక్రమును, కుమారస్వామి వానిని జయించి నపుడు, తాను దానిని వెన్నునకు తర్వాత ఇచ్చటకుగాను కొంత కాలమువఱకు తన వక్షమున నుంచుకొనెను. అది గుఱుతుగా తణికాచల సుబ్రహ్మణ్యుని తొమ్మునందు కొంతపలము ఏర్పడినది. దానిపైనుగించందనమే భక్తులకు అనుగ్రహ చిహ్నముగ యివ్వబడుచున్నది. ఇదియే శ్రీవారి మెయిపూత లేక శ్రీపాదరేణువు అనబడును. ఈ చందనము స్వీకరించు భక్తజనుల వ్యాధులు బాగుఅగుచున్నది.

తారకుండు విడగ - తనదుర మందిడి

కొన్నట్టి చక్రము - వెన్నుకొవగ

బడిననాటి మొదలు - బహు కీరనొందిన

చిరుతణి మలవాను - చిద్విలాసు

నురమునందున వడ - తిరువడియాలంబు

స్ఫురిత మగుచునుండు - భువినిప్రేక్ష

కులకు దానిని గనుఁ - గొని నతి జేసెడి

భక్తి ఫరులయొక్క - భాదలెల్ల

పోయి మానసిక - పిడుమ లన్నియు బాసి

భక్తి మిగుల గలిగి - పరమపదము

నందు చుందు రనుట - యతిశయోక్తియై కాదు

మాను జను లెఱుంగు - మంతన మిది.

(తణికావల పురాణము - కందప్పదేశికర్)

శిలాశాసనములు

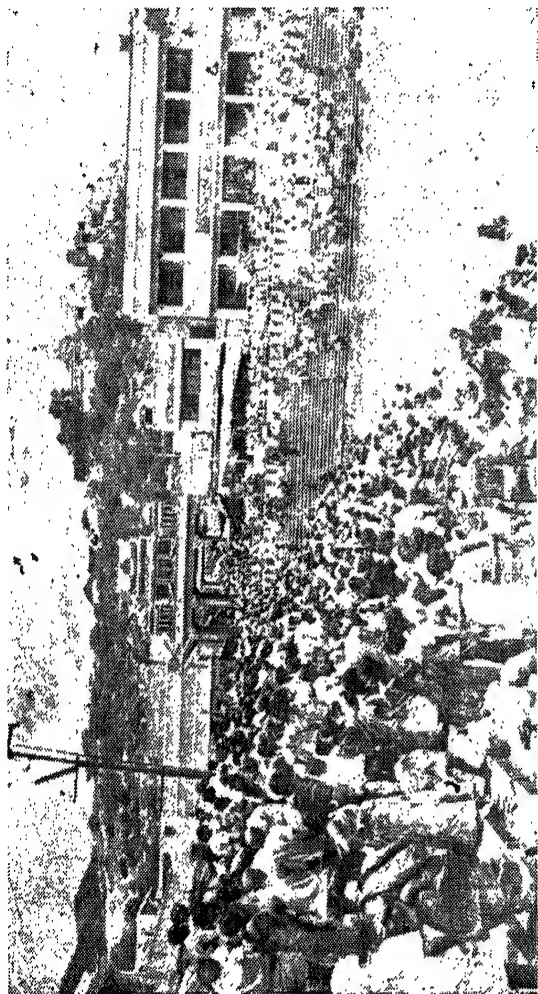
తిరుత్తలో కొండపై కుమారస్వామి దేవాలయమును, నందియేటి గట్టున వీరాట్టహాసేశ్వరుని ఆలయము, ఆఱుముగస్వామి ఆలయము విజయరాఘవస్వామి ఆలయములను కలవు. వీనిలో రాజకేసరివర్మ యను మొదటి రాజరాజదేవుడు (క్రి. వె. 985-1014), పరకేసరివర్మ యను రాజేంద్రదేవుడు (క్రి. వె. 1118-1133) ను, మదురగొన్న కొప్పర కేసరివర్మ (క్రి. వె. 907-955) విజయాపరాజిత విక్రమవర్మ (క్రి. వె. 875-893), వీరకంపణ ఉడయారు, (శకము 1288) వీరప్రతాప సదాశివదేవరాయడు (శకము 1471) అను రాజులయొక్క శిలాశాసనములు కానబడుచున్నవి. 1305 వ సంవత్సరములో పురావస్తు పరిశోధక శాఖవారు ఈ శాసనములను పరిశోధించి యున్నారు. తిరువేంగడమున ఎగువ తిరుపతికి పోవువారు పోయి తిరిగివచ్చువారును అగు యాత్రీకుల కొఱకు ఇచ్చట భోజనము పెట్టటకై భూదానము తీయబడియున్నది. వీరాట్టహాసేశ్వరుని దేవాలయమును నందియప్ప అనునతడు కట్టించెననుటకు

అందమో చెరుతని - యందీకునకు నొక్క

నల్లరాతి గుడిని - నట్టై నిర్మి-

తంబు జేయగోరి - తగళిల్చ శాస్త్రజ్ఞ

డైన నందియప్ప - యమర జేసె.



శరవ కోనేటియందు స్వాగతమాడుట

ప్రక్క

అనెడి శిలాశాసనములోని పద్యము తెలుపుచున్నది. ఈ పద్యమును పెరుమానడిగళ్ అనుపేరదాల్చిన అపరాజితపర్వ (పల్లవుడు క్రీ. వె. 875-893) చెప్పెను తెలియచున్నది. ఇందుమూలమున వీరాట్టహాసేశ్వరునిగుడి వేయి సంవత్సరములకు ముందు ఉండినదని తెలియపచ్చుచున్నది. తిరుత్తణి కొండపెగల గుడి “విజయంకొండ చోళమండలత్తు మేల్మమైనాట్టు తిరుత్తణియిల్” అనియు, అది, కున్దవర్దన కోటము నకు చెందినట్లుగను. ఈశానసముల మూలముగను ఎఱుగుచున్నాము. గుడిలో దివ్య వెలిగించుటకు ఒకరు 12 మేకలను దానము చేసెను, మఱయొకడు 30 పశువుల నిచ్చియున్నాడు. ఇంకొకడు 90 మేకల నిచ్చియున్నాడు. స్వామివారిగుడికి భూదానమొనగిన నంబియప్పనంబి అనునతడు వీరాట్టహాసేశ్వరునికి 1000 గుంటల నేలను దానముచేసియున్నాడు అనెడి సమాచారములు ఈ శాసనముల మూలనీరుగ తెలియబడుచున్నది.

గుడియొక్క ఉనికి

కొండ కిందిభాగమునుండి గుడికిపోవుటకు 350 మెట్లు ఉన్నవి ఈ మెట్లు ఒక సంవత్సరముయొక్క 350 రోజులను గుఱుతించు చున్నవి. మెట్ల కొలతలు రమారమిగ ఉండుటచేత ఎక్కుటకు ఆయాసముగ ఉండదు. తిరుప్పగళ్ కీర్తనలు పాడుచు కొండెక్కి పోయినచో మనకర్మలు సౌలభ్యముగా తీరిపోవుటేగాక కొండెక్కుట యును సులభముగ ఉండును. సగముదూరము లో ఈడివైపుననొక దొనయున్నది. అది బ్రహ్మదొన యనబడును. దానిని దర్శించి, అచటగల వినాయకుడు, బ్రహ్మలింగేశ్వరుడు ఇర్దతిని దర్శించి కొండ శిఖరమునకు సోవలెను.

కొండమీదికిపోయిన వెంటనే తేరువీధియగు మొదటి ప్రాకారము స్వామివారి సన్నిధికి ఎట్టయెదుట కర్పూరమండపము ఉన్నది. కృత్తిక మొదలైన విశేషదినములలో లెక్కకు మిక్కుటమగు ప్రార్థనాకర్పూరములు ఇందు వెలిగించబడు చుండును. గుడియొక్క చుట్టుకొలత సుమారు 1000 అడుగులు, తేరువీధికి ప్రదక్షిణముగ వచ్చినచో, దక్షిణ ద్వారమునకు ఎదురుగ దక్షిణమున ఇంద్రనీల తీర్థము అగుపడును

దీని తీర్థమే ఇప్పుటికిని సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారికి శ్రేణిముగ్ధ పయోనే పడుచున్నది. ఇందు ఎవరును దిగి అశుభప్రపణచరాదు. నిలిచినచోటలోగ దీనిని దర్శించుకొని పోయిన నైఋతిమూలలో వివాహ మంటపము ఉన్నది. ఉత్సవకాలములలో స్వామివారి మంటపమునకు వేంచేయును ఇచటనుండియే స్వామివారు వాహనమెక్కి ప్రాకారమేగుట, ఊరేగుటలు జరుగుచున్నవి.

తర్వాత పడమటి ప్రాకారమున ఎగువ తిరుత్తణికిపోవు కొండ మెటులు ఉన్నవి. చెంగల్య వినాయక ఆలయమును అచటనే కలదు. పశ్చిమ ప్రాకారాంతమున చెన్నపురి హేయగ్రాహిణి వారిచే నిర్మితమైన ధర్మ మంటపము కలదు. ఉత్తము తూర్పు తేరువీధినుండి చూచినచో నందియేలు, తిరుత్తణి పట్టణము మున్నగు అందమైన దృశ్యములు కనబడును చూడవచ్చును. ఉత్తరప్రాకార అంత్యమున ఈశాన్యమండు నవాబు వాద్యమండపము కలదు. ఇచట ప్రతిరోజూ, మఱియు ఉత్సవ కాలములోను మహమ్మదీయులు వాద్యము వాయింతురు. హిందూ ముస్లింధిక్కతకు ఇదియొక్క మరచిగులుతుగా ఉన్నది తేటవీధి ప్రాకారమునుండి తూర్పు ద్వారముననో పశ్చిమ ద్వారమునందో కొన్ని మెటులు ఎక్కినచో శ్రీవారి సన్నిధి చేరవచ్చును.

మొదటి ప్రాకారము

తూర్పు ప్రాకారమునకు బయట ఉత్తరభాగమునందుగల వినాయకుని మొక్కి లోనిబయటి ప్రాకారమును చేరవచ్చును. ఈ ప్రాకారమందే ప్రార్థనాపరులు కృత్తికరోజులలో అంగప్రదక్షిణము చేయుట వాడుక. ఈ ప్రాకారము ప్రదక్షిణమూచేసి వచ్చినపుడు నైరుతి మూలలో ఉమామహేశ్వరుని సన్నిధి యున్నది. ఇందుకుచేరువ ఉత్తరమున సప్త వాద్యమండపమున్నది, విశేష సమయములందు ఇటనుండు సప్త వాద్యములను స్వామివారియెదుట వాయింతురు. పడమటి ప్రాకార మధ్యను, పశ్చిమద్వారమునకు దక్షిణముగ ఉచ్చిపిళ్ళారి సన్నిధి ఉన్నది తూర్పు ప్రాకారమున ఉండు ధ్వజస్తంభ వినాయకుని ఐరావతమును దర్శించి, లోపలికి పోవలయును.

ఐరావతము స్వామివారికి ఎదురుగ నిలువక తూర్పుదిశ తిరిగి యున్నది. ఇందుకు కారణము ఇంద్రుని వాహనముగు ఆవెల్లెనుగు దేవసేన అమ్మవారి వివాహ సమయమున అరణ్యముగ (శ్రీధనముగ) ఇంద్రునిచే నీయబడినది. ఐరావతము తన్ను విడిచిపోగానే ఇంద్రుని ఐశ్వర్యము తగ్గెను, ఆకొఱతపోకాళ్ళుకొనుటకు ఇంద్రుడు స్వామివారిని ఇచట చెంగల్యపూవులతో అర్పించెను, ఆపూజలకు మెచ్చి, ఐరావతమును మరల దేవలోకమునకే తీసికొనిపోవుటకు స్వామివారు అనుమతించెను. ఐనను అరణ్యముగా ఇచ్చిన సొమ్మును మరలపుచ్చుకొనరాదనియు, అదిపాడికాదనియు, ఇంద్రుడు సంశయించెను. ఐరావతము సైతము షణ్ముఖుని వాహనముగ ఉండుటకే ఎక్కుగ ఆశపడెను, అప్పుడు ఇంద్రుడు ఐరావతమును తనలోకమునకు అభిముఖముగా అనగా తూర్పుదిశ చూచుచు నిలిచియుండిన చాలుననియు తనరాజ్యము, ఐశ్వర్యాదులు నిలిచియుండగలననియు విన్నవించెను. స్వామి అట్లే అనుగ్రహించెను, అందుచేతనే ఐరావతము ఎల్లప్పుడు తూర్పుముఖముగ నిలచి, స్వామివారు తనపై ఆరోహించి ఏగుటకు ఎల్లప్పుడును సిద్ధముగా నుండునట్లును తోచుచున్నది. ఈ వెల్లెపనుగును దర్శించుకొన్నమీదనే లోపలికి ప్రవేశించవలెను.

అటు లోనికి పోవునపుడు సన్నిధి ద్వారమునకు దక్షిణమున “ప్రశన్నకాదరేశ్వరుడు” అను శివసన్నిధి కలదు, తనకుకలిగిన ఆపదను పోగొట్టి పాలించిన కారణముచే, “కాదర్” అను పేరుగల ఒక నవాబు ఈలింగమునిట ప్రతిష్ఠించి మీదచెప్పిన నవాబు చుంటుపము నుకూడ నిర్మించి, పూజాసమయములందు వాద్యమోషములు మ్రోయించు ఎర్పాటు చేయించెనని తెలియుచున్నది. (అందుచే నేటికిని మహమ్మదీయులే ఈ వాద్యమోషమును చేయుచుందురు).

రెండవ ప్రాకారము

ఈ ప్రాకారమును చుట్టివచ్చిన అగ్నేయమున మడిప్పశి (పాకశాల) యు. దక్షిణప్రాకారమధ్యమునకామాక్షీసహిత ఏకామ్రనాథ సన్నిధియు ఉన్నవి. పశ్చిమ ప్రాకారమధ్యమున షణ్ముఖస్వామివారి మూలవర్గ సన్నిధిఉన్నది. వాయవ్యమున అణుముగస్వామివారి అభిషేక

మండపము ఉన్నది. ఈ మండపమున చిన్న ఉత్సవమూర్తి సన్నిధి ఉన్నది. ఉత్తరప్రకారమందు ఉత్తరభాగమధ్యలో ఒకస్తంభము, చెంతనుండి దక్షిణమునకు వ్రాలి ఒకద్వారముగుండా చూచినచో మూల స్థానపు విమానము కనబడును.

ఈ ప్రాకారమున కుమారలింగేశ్వర సన్నిధియున్నది. దీనిక్రింది ప్రక్క ఎల్లలో యాగశాలకు ఎదురుగా శ్రీవారి గంధముతీయు అశ్చుతమైన గంధపుసానతాయి ఉన్నది. ఇదియు దేవసేనకు ఇంద్రుడు అరణముగా ఇచ్చినదే అట. వందలకొలది సంవత్సరములు ఎడతెగక దీ. మీద గంధముతీసినను ఈ రాయి కొంచమైనను అటుగక అందము గనేయున్నది. ఇందుతీయు గంధమును స్వామివారికి మెయిపూతగ అలంకరించి, పిమ్మట, భక్తులకు శ్రీవారిమెయిపూత (శ్రీపాదరేణు) అను ప్రసాదముగ ఇవ్వబడుచున్నది. సమస్త వ్యాధులను తీర్పు ఔషధముగ భక్తులచే ఎంచబడుచున్నది అటులే వాడబడుచున్నదికూడ. దీనిని తెలిసినవారు తమకు ఈయబడిన శ్రీపాదరేణువును భద్రముగతమ వద్దనుంచుకొని రోజూ మిరపగింజ ప్రమాణము లోనికి తినుచుండురు.

ఈశాన్యమూలలో సమీపమున రుద్రాక్ష విమానమందు ప్రధానమైన పెద్దఉత్సవమూర్తి వెలసియున్నారు. ఈ విమానము యొక్క పైభాగ మంతయు రుద్రాక్షమణులతో చేయబడినదే, ఇది భక్తులచే దర్శించ దగినది. తూర్పు ప్రాకారమునకు ఉత్తరమున షణ్ముఖమూర్తి ఉన్నారు సాయంకాల అభిషేక సమయమున, ప్రదోషకాలమున, సుమారు 8-10 గంటలకు వీరికి దీపారాధన జరుగును. తర్వాతనే మూలస్థానపుస్వామికి అభిషేకం పూజ. సాయందీపారాధన మొదలగునవి. జరుగును. షణ్ముఖ స్వామికి తూర్పున ఆపత్సహాయ గణతతి వేంచేసియున్నారు. వీరికి దక్షిణమున నున్నమేడలో అరుణగిరినాడుడు ప్రత్యేక విమానమున వెలసియున్నాడు. వారికి దక్షిణమున నవపీరులున్న ఉన్నారు. ఈ నవపీరులందఱికిని దక్షిణమున కడపట నుండునది. వారిలో ప్రధానియగు వీరబాహుదేవుడగును. వీరబాహుదేవునకు దక్షిణమున సూర్యమూర్తి యున్నాడు. ఉదయకాలపు పూజ వీరితోనే ప్రారంభించబడును, ఈ ప్రాకారమునకు పోవు ఐదు మెట్లు ఉన్నవి. ఇవి పంచాక్షర మెట్లు అనబడును

మూడవ ప్రాకారము

. పంచాక్షరమేటలు దాటుకొని లోనికిపోయిన తపనమంటపము ఉండును. దానిని దాటినవెంటనే అర్థమంటపము ఉన్నది. ఇట దక్షిణమున తపనవినాయకుడు ఉండును. దీనినికూడ దాటి లోనికిపోయి లోమంటపమునందు నిలిచే “జ్ఞానశక్తిధరుడు” అను తణికాచల సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారిని దర్శనము చేసుకొనవలెను.

కారి కేయనికిగల విగ్రహముల గూర్చి శిల్పశాస్త్రములో పలు రీతులుగ చెప్పబడియున్నది. అనగా: 16. విధములు అగు విగ్రహములు కలవు. అందులో “జ్ఞానశక్తిధరుడు” అను విగ్రహము ఒకటియగును సుబ్రహ్మణ్యనియొక్క రెండుచేతులలో ఒక చేత శక్త్యాయుధమును ధరించి మఱియొకచేతినీ కటిపై (నడుముమీద) నుంచుకొని నెమిలి లేకయే ప్రత్యేకించి నిలిచియున్న వైఖరియే “జ్ఞానశక్తిధరుడు” అను విగ్రహమగును. తిరుత్తణి సుబ్రహ్మణ్య స్వామి “జ్ఞానశక్తిధరుడనే స్థితియందే వేంచేసి వెలసియున్నారు. ఈ రూపుయొక్క శ్రేష్టతనమును సహజత్వమును ఈక్రింది విధముగ తిరుత్తణిగై పురాణము నందు చెప్పుచున్నది.

చెంగల్వపూ గొన్న - చెనుమీ తొకచేయి

చెంగలింతుక తొడ - జేర్చి, పొన్న

మేదు పర్యవహసి - మిగుల రయానిధి

పరశపు శక్తిని - వంగు చేత

బట్టి, పొంగెడి రయా - పలతయు నొకకంట

జాలువారుచు నుండ - చాత విరస-

నముగలు మోముతో - నందాల చిందెడి

జ్ఞానశక్తిధరుని - కను లగాంచి,

యచట నుల్లములర నతినియందే లగ్న-

మైన మనసుతోడ - మనన జేయు-

వార లెల్ల నకని - ఇరవొంది. యాతడె

యగుచు నుందురనుట - యగును నిజము

(తణికాచల పురాణము)

పైపద్యమున కనబడుచున్న విధమునకు తగినటులు తణికాచల స్వామి దక్షిణ హస్తమున త్రిదశ శక్తియగు జ్ఞానశక్తిని ధరించి యున్నాడు. వారి వామహస్తము వామాంకమందు అమరియున్నది. కార్తికేయుడు నెమిలిలేక నిలిచియున్న అందమైన శ్రేష్ఠవిగ్రహము ఇదియేయగును. ఈ అందమైన శ్రీవారి విగ్రహమునుకని ఆశ్చర్యము చెందియె;

“తణిగమలతంద్రీ — అందమగు పెరుమాళ్ళే; (231)

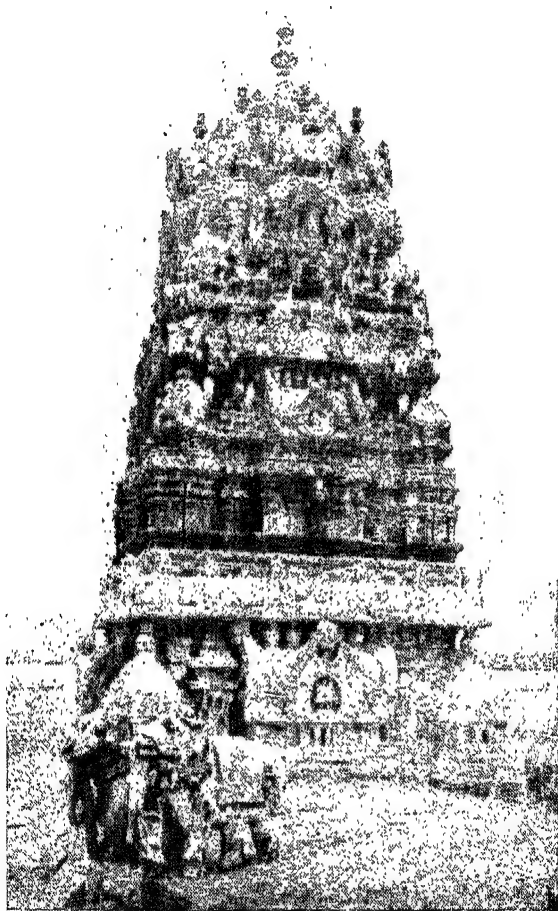
“తణిగలో వివరేనివాడు” (232)

అని అరుణగిరివాడును.

“తణిగమల చేరుదునో, సామి అందము జూతునో”

అని రామలింగస్వామియు, జ్ఞానశక్తిధరుడగుతణికాచలవాసుని అందమునకు అబ్బురపడి, కీర్తించియున్నారు.

విభూతి. నైర్మాల్యము శ్రీ పాదరేణు వనువాసీని భక్తులకు అర్చకులగు శివావార్యులు ఇచ్చుచుందురు. మూలస్థానమందుఇదివైపుల ఘోగశక్తులగు దేవసేన; వశ్మయమ్మలు ఇరువురును కలరు. శ్రీవారిని. దేవసేనావలీ అమ్మవార్లను సేవింతుకొని బయట వచ్చినదే కనబడు తూర్పుప్రాకారపు ఉత్తరమున దేవసేనసన్నిధియు. దక్షిణమున వశ్మయమ్మ సన్నిధియు. దర్శించుకొనవచ్చును. దేవసేనకు కుడిచేతి సీరోత్పలమును, వశ్మదేవికి ఎడమచేతిలో తామరపూవును కలిగియున్నారు వానిని చక్కగా గమనించి తెలియవలసియుండును. వశ్మయమ్మను దర్శించి వెంటనే లోప్రాకారమున తిరిగివచ్చిన పశ్చిమప్రాకార మధ్యమాన బాలసుబ్రహ్మణ్య సన్నిధికలదు. వీరికి ఆరుద్రాదర్శన ఉత్సవకాలములో వేడిసీతస్నానము (అభిషేకము) చేయింతురు. ఉత్తరప్రాకారమున సుమత్రేశ్వరుడు. చండీశ్వరుల సన్నిధానము లున్నవి. ప్రాకారమునకు వాయు మూలలో శయనాగారమున్ను. ఈశాన్యమున భైరవుని సన్నిధులును కలవు.



మాలిసానమపై గోపురము

ఉత్సవములు

ఉత్సవములు ను విశేషదినములున్న తిరుత్తణిలో ప్రతినెల యెదును వచ్చుచుండును. కృత్తిక దినములే విశేషదినములగును. ఆరోజు సుమారు 30 వేలమంది భక్తజనులు వచ్చుచుందురు. ఆడి (ఆషాఢ) కార్తిక, తె (పౌష్య) మాళి (మాఘ) మాసములలోని కృత్తిక రోజులలో అడికృత్తికయే మిగుల శ్రేష్ఠమైనదిగ నుండును. అనాడె శరవణ తటాకమును తెప్పొక్కవము జరుగును. ఈ ఉత్సవము వరుసగా మూడు రోజులు జరుపబడుచుండును. సుమారు 3 లక్షల భక్తజనులు ప్రేక్షకులు గా ఆ ఉత్సవమున పాల్గొందురు.

ఒక సందర్శనములో ఇచట రెండు బ్రహ్మాత్సవములు జరుగుచుండును. మాళి (మాఘమాసం) నెలలో వళ్ళియమ్మకోను. చిత్రినెల (చైత్ర మాసం) లో దేవనేశతోడను కళ్యాణోత్సవములు జరుగుచుండును. మాళి బ్రహ్మాత్సవమున 3 వ దినము వళ్ళివివాహము ఎగువ తిరుత్తణిలో జరుగును. ఆ సందర్శనమున వళ్ళిచరిత్రమునందలి పలు ఘట్టములు ప్రదర్శించబడును.

శూరపద్మునితో చేసిన పోరునకు తర్వాత ఇచట కుమారస్వామి తన కోపమును శమింపజేసికొని వేంచేసియుండుటచేత తక్కిన స్థలములవలె ఇచ్చట “శూరసంహారము” జరిపించుటలేదు. అందుచే స్కంధషష్ఠి (సుబ్బరాయని షష్ఠి) ఉత్సవము. ఇచట వైదిక పద్ధతిలో జరుగును. అప్పుడు యంత్రపూజయు జరుగును. ఆయా రోజులలోను పెద్దమూలవిగ్రహమునకును, ఆణుముగస్వామికిని అభిషేకాదులు జరుపబడును. అతోరోజు ఆణుముగస్వామి ఉత్సవము జరుగును.

మాళి శివ (మాఘమాసంలో వచ్చు మహాశివ) రాత్రినాటి రేయి ఇచట స్వామికి 1088 శంఖాభిషేకము జరుపబడును. ఇదిచూచి ఆనందించదగినది. ఒక్కొక్క ఆనినెల (శ్రేష్ఠమాసము) 29 వ తేదిలో వర్ధంతి యను ఉత్సవము జరుగును. అనాడు 108 శంఖాభిషేకము జరిపించి స్థాయంత్రమున విశేషదీపాధన జరుపబడును. రాత్రి యందు వెండినేమిలి వాహనము నారోపించిన స్వామివాది దర్శనము చూచి ఆనందించ దగినదెగాని, చెప్ప తరముగాదు.

ప్రతి సంవత్సరము డిసెంబరునెల 31-వ తేదియందును జనవరి 1-వ తేదీలోను తిరుప్పగళ్ సభవారును, నుబ్రహ్మిజ్య భక్తులును ఇచ్చట గుమిగూడి భజనలు సలిపి శ్రీవారిని దర్శించికొని వెళ్ళుదురు. దీనిని పడిఉత్సవము అందురు. ఈ తిరునాళ్ళు ప్రతి సంవత్సరము వృద్ధియగుచు వచ్చుచున్నది. పలుఁడలకొలది జనులు అప్పుడు ఇచ్చట కూడుచుందురు. ఈ ఉత్సవమున ప్రత్యక్షముగ పాల్గొని, దర్శించి అనందించదగినదొని వెప్పుటకు తరము కాదు.

ప్రతిసంవత్సరము చిత్రినెల 1-వ తారీఖు [తమిళసంవత్సరాది నాడు] ఆఱుముగస్వామివారి గుడివద్దనుండి 1008 పాలకడప ప్రక్షిర కలశములు తీసికొనివచ్చి కొండమీద స్వామివారికి అభిషేకము చేయుచున్నారు. ఇదియు కనుల పండువుగనుండును.

తిరుత్తణి ఒకగొప్ప ప్రార్థనాస్తలము. తనపై భక్తి కలిగి ప్రార్థించుకొను భక్తులకు, వారికి కావలసిన వరములు, మేళ్ళును కలియుగమున ప్రత్యక్ష దైవమగు సుప్రసిద్ధ తణికాచల పెరుమాళ్ దయపాలించుచుండును. తిరుపతి కొండకు వెళ్ళెడి భక్త జనులు అచటికి పోవుటకుముందో లేక అచటికిపోయి తిరిగివచ్చునపుడో ఇచటికి వచ్చి స్వామిని దర్శించి పోవుటచేతనే వారి మొక్కులు నఫలమగునని పెద్దల అభిప్రాయము అందుచేతనే తిరుపతికి పోయివచ్చు యాత్రీకులకు అన్నమిడుటకై ధర్మ సమాజములు ఏర్పఱచియుండుటను, వేయి సంవత్సరములకు ముందుండినవిగా, ఇచటి శిలాశాసనములు తెలిపించుచున్నవి.

పూజా సమయములు

- 1 విశ్వరూప దర్శనము — ఉదయం 6.00 గంటలకు
- 2 ఉదయ సంధ్యాభిషేకము — ఉదయం 8.00 గంటలకు
- 3 మధ్యాహ్న అభిషేకము — ఉదయం 10.00 గంటలకు
- 4 సాయంకాలాభిషేక పూజ — సాయంత్రం 5.00 గంటలకు
- 5 అర్ధజామ పూజ — రాత్రి 8.00 గంటలకు
- 6 శయనాగర పూజ — రాత్రి 8.45 గంటలకు

గమనిక:— ప్రతి ఆదివారము కృత్తిక మఠీయు విశేష దినములలో వేకువజామున 3 గంటలకు శ్రీవారికి అభిషేకము జరుపబడును. అరొజులలో 8 గం॥ 10 గం॥లకు జరుగు అభిషేకములు ఉండవు.

తిరుత్తణిలోగల ఇతర చిన్నగుళ్ళు

1 తిరుత్తణి రైల్వేస్టేషనకు 1/2 కి. మీ. దూరమున నందియేటి గట్టున వీరాట్టహాసేశ్వర దేవాలయమున్ను విజయరాఘవస్వామి ఆలయములను కలవు. ఇవి చాల పురాతనమైనవి; పల్లవుల కాలమునాటివి. వీనియందు పురాతన శాసనములు కొన్ని కానవచ్చుచున్నవి.

2 సహస్రేశ్వర దేవాలయము:— ఇది కోనేటియొక్క తూర్పు తీరమందున్నది. పశ్చిమాభిముఖ ద్వారముతో నమర్చబడియున్నది. దేవియొక్క పేరు జ్ఞానాంబిక.

3 వీరభద్రస్వామి దేవాలయము:— కోనేటికి తూర్పున ప్రాత సన్నిధి వీధిలో, వీధికి ఉత్తరమున ఉన్నది. ఇది ఇటీవల జీర్ణోద్ధారణ గావించబడినది.

4 సరస్వతీశ్వరసన్నిధి, బ్రహ్మేశ్వరసన్నిధి చెంగలవినాయక సన్నిధి, ఏకాతమ్యసన్నిధి, పడవేట్టమ్మ సన్నిధులన్నియు కొండమీదనే యున్నవి.

5 తిరువాలంగాడు:— ఇట వటారణ్యస్వామి దేవాలయము ఉన్నది. ఇంక చోటు అరిక్కుణమునుండి మదరాసుకుపోవు రైలు మార్గమున, రైల్వే స్టేషనుకు ఉత్తరమున 3 కి. మీ. దూరమున ఉన్నది. ఇది పురాణ ప్రసిద్ధిగాంచిన పురాతన దేవాలయము. ఇచట జరుపబడు ఆరుద్రా ప్రదర్శనము చాలసుప్రసిద్ధము. నర్వపాపహరమునగును. ఇది శ్రీ సు బ్రహ్మణ్యస్వామి దేవస్థానమువారి పర్యవేక్షణక్రింద జరిపించబడుచున్నది.

6 తిరుప్పావూరు:— ఇచట పాచూరునాథస్వామివారి దేవాలయమున్నది. ఇదియు శ్రీ సు బ్రహ్మణ్యస్వామి దేవస్థానమువారి పర్యవేక్షణ క్రిందనే జరుపబడుచున్నది.

7 నెడంబరం:— ఇచట కోదండరామస్వామి దేవాలయమున్నది

8 కరుంబేరు:— నాథాశీశ్వరస్వామి దేవాలయము ఇచట ఉన్నది

9 పెద్దినాగపూడి:— ఇట నాథాశీశ్వరస్వామిగూడి ఉన్నది

10 వేపగుంటపాళెం:— సంతానవేణుగోపాలస్వామి ఆలయము ఇచట ఉన్నది

పైకనబఱచిన దేవాలయములన్నియు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దేవస్థానము పరిపాలన క్రిందనే జరుగుచున్నవి. ఆఱుముగస్వామి గుళ్ళలోగల శిలాశాసనములు అనేకముగ పల్లవులు. చోళులకాలము నాటివి. వీరాట్టహాశ్వర దేవాలయ గర్భస్థూపము పల్లవులకాలపు శిల్పములు కలపిగ చక్కని నల్లరాలతో చేయబడి అందముగనున్నవి.

నుమారు 30 సంవత్సరములకముందుండిన జ్ఞానమ్మ అనే వృద్ధ భక్తురాలు ఆఱుముగస్వామి, వీరాట్టహాశ్వరస్వామి దేవాలయ ప్రాకారములను జీర్ణోద్ధారణ చేయించెను. ఆఱుముగస్వామి గుడికిగాను పట్టాభిగామాపురం గ్రామంలో కొంత భూమినికూడ దేవాలయము నకు ఆర్జితము చేయించెను ఈమెపేరు నేటికిని తిరుత్తణిపురవాసు చే పొగడబడుచున్నది.

ఉత్సవ కాలములు

- | | |
|-----------------------------------|--------------------|
| 1 శ్రీవల్లియమ్మ పెళ్ళి | ఏప్రిల్, మూడు |
| 2 శివరాత్రి 1903 శంకాభిషేకము | మూడు |
| 3 శ్రీ దేవసేన వివాహము | ఏప్రిల్, మే |
| 4 అడిక్యత్తిక తెప్పోత్సవము | జూలై ఆగస్టు |
| 5 పక్షి ఉత్సవము | అక్టోబరు నవంబరు |
| 6 తిరుప్పగళ్ తిరుప్పడి భజనోత్సవము | డిసంబరు-31 జనవరి-1 |

ప్రత్యేకమార్గ దర్శనము

- | | |
|---|------------------|
| సాధారణ రోజుల్లో ప్రత్యేక మార్గదర్శనము | మనిషి 1-కి రూ. 2 |
| సాధారణ దినములలో స్పెషల్ దారి దర్శనకట్టుము | 5 |
| అడిక్యత్తిక తిరుప్పడి భజన ఉత్సవాదులలో ప్రత్యేక మార్గదర్శనము | 5 |
| అడిక్యత్తిక తిరుప్పడి భజన ఉత్సవ సందర్భాదులలో స్పెషల్ మార్గదర్శనము | 25 |

అభిషేకసామానులు కాక కట్నము వివరములు

1 పంచామృతాభిషేకము, మూలవరుకు	రూ	40-00
2 ఇతర సన్నిధులకు	రూ	5-00
3 విభూతి అభిషేక కట్నము	రూ	5-00
4 పన్నీరు	రూ	5-00
5 చందనం	రూ	5-00
6 పాలు	రూ	5-00
7 పెరుగు	రూ	5-00
8 తేనె	రూ	5-00
9 నాటుచక్కెర అభిషేక కట్నము	రూ	5-00

కావడి కట్నవివరము

1 విభూతి కావడి కట్నము	రూ	5-00
2 పాలు కావడి	రూ	5-00
3 నాటుచక్కెర కావడి కట్నము	రూ	5-00
4 పూలు కావడి కట్నము	రూ	1-50

సూచన:- అభిషేక సామాను సహా మూలవరకు

పంచామృతాభిషేకమునకు కట్నము మొత్తము రూ 175-00

అర్చనలు

1 సాధారణ దినములు		
మూవర్లు, ఉత్సవర్లు, షణ్ముగస్వామి		
అష్టోత్తర అర్చన	రూ	1-00
కృత్తిక, మరియ విశేష దినములలో అర్చన 1-కి	రూ	2-00
2 సహస్ర శ్రామార్చన 1-కి	రూ	25-00
3 త్రిశత అర్చన 1-కి	రూ	5-00
4 అమ్మవార్ల సన్నిధి అర్చన 1-కి	రూ	0-50
5 హారతి 1-కి	రూ	0-25

తదితరములు

చెవులుకుట్టు	రూ	1-00
వివాహము (పెళ్ళి) జరుపుకొనుటకు కట్నము	రూ	25-00
తలనీలాలు తీయుట	రూ	1-00

అలంకార కట్టుములు

మూలవరు రత్నకిరీటము షణ్ముక్త పతకము	రూ 75-00
స్వర్ణకిరీటము 1008 బిల్వమాల	రూ 101-00
స్వర్ణకవచము	రూ 151-00

ఉభయ కట్టుములు

స్వర్ణరథోత్సవ ఉభయ కట్టుము	రూ 505-00
వెండి రథోత్సవం కట్టుం	రూ 751-00
కళ్యాణోత్సవ కట్టుం	రూ 351-00
వెండి నెమిలి వాహనము	రూ 551-00
కేడయ ఉత్సవం	రూ 125-00

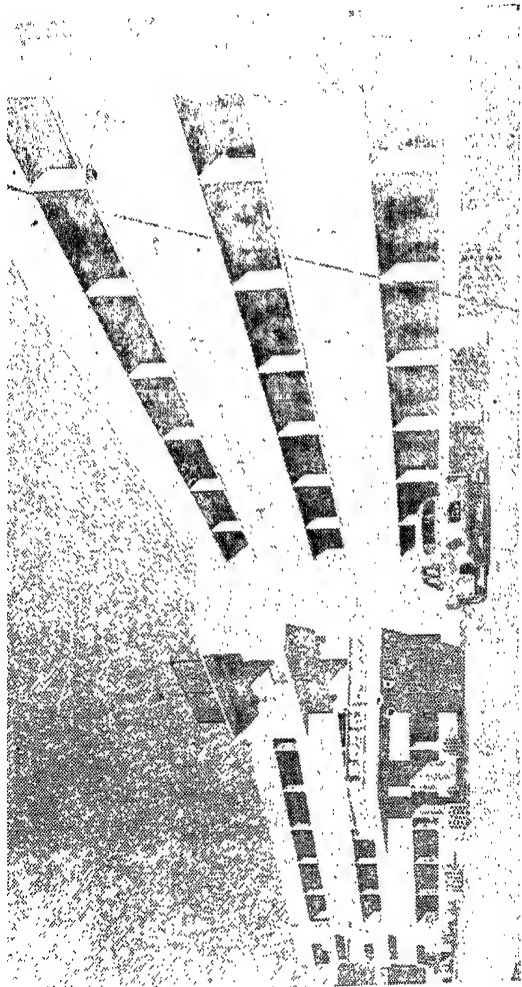
ఇతర కైంర్యములు

రూ. 1001/- చెల్లించినయెడల అందులోరాగల వడినుంచి సంవత్సరములో 1 దినము మీ పేరుతో పుష్పాంజలి పారంపర్యముగా జరుపడును.

సాయంకాల పూజ అయినదే 200 మంది భక్తులకు ఉచితముగా ప్రసాదములు నొసంగుటకు రూ. 1001/- చెల్లించిన యెడల మీకు యిష్టమైన రోజులో ఒక పర్యాయము పారంపర్యముగా జరుపించ బడును

సాధారణ దినము లలో అర్చనచేసి ప్రసాదము	
తపాలులో పంపించుటకు	రూ. 10.00
కృత్తిక మఱియు విశేష రోజులలో	12.00
సం॥ 1-కి 13 కృత్తికలో అర్చనచేసి ప్రసాదము	
తపాలులో అంపించుటకు	150.00

ఉభయములకు ధనము నొసంగువారు “నిర్యహాధికారి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దేవస్థానం. తిరుత్తణి-631209” కు పంపించ వలయును



రజిస్ట్రే ఇల్లం (48 గదులు కలిగినది)

నల్లము	పెండ్	1-కి బాడుగ	వి వి వి వి
		Rs.	
1 శంవణ తీర్గట్టులోని అరలు	37	15	3
2 నాగవేళు సత్తము అలలు	25	5	2
3 తణేగె ఇలం			
అ] 3 పడకల గదులు	7	25	4
అ] 2 పడకల గదులు	41	20	3
ఇ] చిన్న గదులు	8	10	2
4 తణేగె ఇలం కుటీరములు:-			
మొత్తం కుటీరములు	36	35	6
అ] విభాగము		20	3
అ] విభాగము		15	3
ఎ. సి. క్రింది దళము	3	60	6
5 కారి కేసు కుటీరములు (బస్సుకొండదారి ప్రక్కన)			
మొత్తం కుటీరములు	52	30	6
అ] విభాగము		15	3
అ] విభాగము		15	3
6 కారి కేసుకా మొత్తం అరలు	48	15	4

కొండకు రహదారి:- వాహనములు కొండమీదికి పోయి వచ్చుటకు అనువుగా రహదారి అమర్చబడి యున్నది.

సేవించుటకు వసతి:- కొండమీద దేవాలయమునకు పోయి వచ్చుటకు దేవస్థానమువారి తరపున బస్సువసతి చేయబడియున్నది కట్టము చునిది 1-కి రూ. 2.00. ఒకే ప్రయాణపుచీటి (టిక్కెట్టు) తో కొండమీదికి వెళ్ళి స్వామివారి భర్తవాదులు ముగించుకొని అదే టిక్కెట్టుతో తిరిగిరావచ్చును.

బాబుర శరణాలయం:— దే వా ల య నిధిలో నుండి దీనిని నడుపుచున్నారు. బాబుర విద్యా సౌకర్యమునకై వారికి ఆహారము బట్టలు (ఉడుపులు) మొదలగునవి ఈయబడుచున్నది.

కళాశాల:— దేవాలయ నిధినుండి 5 లక్షల రూపాయలు మాన్య మొనగి "శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ప్రభుత్వ కళాశాల" నొకదానిని ఏర్పాటుచేసియున్నారు.

పుస్తక భాండగారము:— బాబీరాష్ట్రపతి, డా॥ రాధాకృష్ణకాగరి తో ఈ దేవస్థానమువారు ఒక పుస్తక భాండగారమును నడుపుచున్నారు.

ఉపరివైద్యశాల:— దేవస్థానమువారు 1973 లో సిద్ధవైద్యశాల నొకదానిని ఏర్పాటు గావించి నడిపించు చున్నారు.

న్యాయధర్మకొట్టు :— కొండలో సేవాద్వైతసౌకర్యంగా అర్చనలు చేసే పురుషులు పట్నీరు పుస్తకములు డాక్టర్లు ఉంగరములు సంచలు క్షాత్రెండలు మున్నగునవి న్యాయమైన ధరలకు దేవస్థానమువారే కయింపచున్నారు.

ప్రసాదములకొట్టు :— ప్రసాదములు తయారుచేసి ఉపయోగించు న్యాయమైన ధరలకు అమ్మబడుచున్నది.

కళ్యాణ మంతపములూ:— కనీసం కట్నాలతో పెళ్ళిళ్ళు జరుగుకొనుటకు కళ్యాణ మంతపములను దేవస్థానమువారు నిర్మించి యున్నారు. కొండమీదగల ఆపీసుగోరు, 25 లూ చెల్లించి వివాహము జరిపించుకొనవచ్చును.

నిర్వాహము:— ఈ దేవాలయము హిందూమత దేవదాయధర్మదాయ శాఖల ఆధిపత్యమున సహాయకమీషనరు / కార్యనిర్వాహకాధికారిచే నిర్వహింపబడుచున్నది. ప్రస్తుతము శ్రీ ఎన్. ఎస్. రామచంద్రన్, డి.ఎ.సి.ఎల్. గారిచే కార్యనిర్వహణము చేయబడి, నిర్వాహకవర్గము వారి మూలమున పరిపాలించబడుచున్నది.



